

Plan Rozwoju Inwestycji

do roku 2024 (z perspektywą do 2030)

dla obszaru zarządzanego przez:

Pomorską Specjalną Strefę Ekonomiczną sp. z o.o.

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
1.1. Diagnoza.....	2
2. Misja	7
3. Cele strategiczne i cele szczegółowe.....	7
3.1. Cel strategiczny	7
3.2. Cele szczegółowe.....	7
4. Sposób realizacji celów	7
5. Oferta skierowana do przedsiębiorców	12
6. Bariery oraz plan ich eliminacji	13
7. Monitoring realizacji celów.....	17

1. Wprowadzenie

Zarządzający Pomorską Specjalną Strefą Ekonomiczną działa na podstawie Ustawy o wspieraniu nowych inwestycji z dn. 10 maja 2018 r. (Dz. U. 2023 r. poz. 74) i przepisów wykonawczych.

Obszar działania określony jest w Rozporządzeniu Ministra Przedsiębiorczości i Technologii z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia obszarów i przypisania ich zarządzającym (Dz. U. poz. 1698) i obejmuje:

- województwo pomorskie, powiaty: chojnicki, gdański, kartuski, kwidziński, m. Gdańsk, m. Gdynia, m. Sopot, malborski, nowodworski, pucki, starogardzki, sztumski, tczewski, wejherowski,
- województwo kujawsko-pomorskie, powiaty: aleksandrowski, brodnicki, bydgoski, chełmiński, golubsko-dobrzyński, grudziądzki, inowrocławski, lipnowski, m. Bydgoszcz, m. Grudziądz, m. Toruń, m. Włocławek, mogileński, nakielski, radziejowski, rypiński, sępoleński, świecki, toruński, tucholski, wąbrzeski, włocławski, zniński.

1.1. Diagnoza

1. Lokalizacja

Województwo pomorskie znajduje się w północnej części Polski, na południowym wybrzeżu Bałtyku, a intensywny rozwój portów morskich w Gdańsku i Gdyni sprawia, że region staje się ważnym miejscem na mapie transportu morskiego w tej części Europy.

Województwo kujawsko-pomorskie posiada strategiczne położenie w centralnej części Polski i sąsiaduje z pięcioma województwami: mazowieckim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim, pomorskim oraz łódzkim.

Przez oba województwa, pomorskie oraz kujawsko-pomorskie, przebiega kluczowy dla ruchu tranzytowego paneuropejski szlak komunikacyjny tzw. korytarz VI (Gdańsk – Katowice – Żyliną), z zachodnią wersją trasy Katowice-Brno), łączący Skandynawię z Europą Środkowo-Wschodnią oraz krajami basenu Morza Śródziemnego. Dodatkowo przez województwo pomorskie przebiega istotny korytarz IA (Helsinki – Tallin – Ryga – Kaliningrad – Gdańsk), będący odgałęzieniem korytarza I (Helsinki – Tallin – Ryga – Kowno – Warszawa).

Główną i najważniejszą drogą komunikacyjną w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim jest Autostrada Bursztynowa A1 łącząca północną część Polski z południową, a także umożliwiająca korzystne połączenie z krajami graniczącymi na południu. Do kluczowych dróg w województwie kujawsko-pomorskim : droga ekspresowa nr 5 (Grudziądz – Świecie – Bydgoszcz – Poznań – Wrocław – kierunek: Republika Czeska), łącząca aglomeracje bydgoską, poznańską, wrocławską oraz wałbrzyską, droga krajowa nr 10 (Warszawa – Toruń – Bydgoszcz – Szczecin – kierunek: Niemcy), droga krajowa nr 15 (Trzebnica – Krotoszyn – Inowrocław – Toruń – Brodnica – Ostróda), droga krajowa nr 80 (Bydgoszcz – Toruń – Lubicz). Kluczowymi drogami w województwie pomorskim jest droga krajowa nr 6 (Łęgowo – Kołbaskowo), rozbudowywana i podnoszona do standardu drogi ekspresowej, Pomorze Środkowe oraz Trójmiasto droga krajowa nr 22 (Grzechotki – Starogard Gdański – Kostrzyn) oraz droga ekspresowa S7 (docelowo połączenie Gdańsk – Rabka Zdrój) łącząca aglomeracje trójmiejską, warszawską, kielecką oraz krakowską.

Ponadto, obok realizowanego Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 roku), ogłoszono program budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030. Planowana jest m.in. budowa obwodnicy Brzezia, Człuchowa, Słupska i Kobylnicy, Sztumu oraz Starogardu Gdańskiego w województwie pomorskim, a w województwie kujawsko-pomorskim będzie z kolei realizowana budowa aż 6 obwodnic w Brześciu Kujawskim, Kowalewie Pomorskim, Kruszwicy, Lipnie, Nowej Wsi Wielkiej oraz Strzelnie.

Pomimo systematycznej poprawy, stan polskich dróg samorządowych wciąż stanowi jedną z podstawowych barier ograniczających wzrost poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także jest czynnikiem obniżającym aktywność gospodarczą, inwestycyjną oraz konkurencyjność regionów i poszczególnych ośrodków gospodarczych. Ustawą z 23 października 2018 r. o Rządowym Funduszu Rozwoju Dróg (Dz. U. 2022 poz. 505 z późn. zm.) powołany został nowy mechanizm wsparcia dla jednostek samorządu terytorialnego, realizujących inwestycje na drogach samorządowych. Fundusz Dróg Samorządowych (FDS) stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczyniającej się do poprawy poziomu życia obywateli.

Najważniejszą linią kolejową o znaczeniu krajowym i międzynarodowym w obydwu województwach jest linia kolejowa C-E 65 (trasa Tczew – Bydgoszcz – Inowrocław – Zduńska Wola – Tarnowskie Góry – Pszczyna), komunikująca północną i południową część kraju. Dodatkowo przez województwa przebiega także ważna dla ruchu międzynarodowego linia kolejowa z Gdańska przez Bydgoszcz, Łódź, Katowice i dalej do Bratysławy lub Pragi i Wiednia. Ważnymi liniami kolejowymi w województwie pomorskim są połączenia z Gdańska przez Warszawę, Kraków i dalej do Pragi lub Bratysławy, z Gdańska przez Olsztyn i dalej do Kaliningradu lub przez Białystok na Białoruś, a także z Gdańska przez Szczecin do Berlina. Przez województwo kujawsko-pomorskie przebiega linia kolejowa nr 353 (trasa Poznań – Inowrocław – Toruń – Olsztyn – Korsze) biegnąca z zachodniej do wschodniej granicy Polski.

Planowany do wybudowania terminal intermodalny w Emilianowie, powiat bydgoski, woj. kujawsko-pomorskie ma zajmować 5 hektarów. Będzie zlokalizowany na przecięciu magistrali kolejowej Śląsk-Trójmiasto i planowanej trasy S10. Ma pełnić rolę tzw. suchego portu i być zapleczem dla portu zbożowego m.in. w Gdyni (do takiego terminala docierałyby kontenery np. drogą kołową i byłyby dalej dystrybuowane np. koleją do portu morskiego).

Wybudowanie Centralnego Portu Komunikacyjnego (CPK) pozwoli na połączenie Warszawy z Płockiem oraz ważnymi ośrodkami województw pomorskiego, kujawsko-pomorskiego oraz Pomorza Środkowego. Nowa linia nr 5 na odcinku: Centralny Port Komunikacyjny – Płock – Grudziądz – Gdańsk pozwoli pasażerom na skrócenie czasu podróży między tymi aglomeracjami oraz pozwoli na szybszy przewóz towarów przez te regiony. Planowana jest również modernizacja istniejących linii kolejowych nr 9, 201, 202. Skierowanie na nowy ciąg pociągów Warszawa – Gdańsk zaowocuje także skróceniem czasu jazdy w tej relacji, a ponadto odciążą linię nr 9. Połączenie wymienionych linii kolejowych w węźle kolejowym CPK z istniejącą CMK (linia kolejowa nr 4) zapewni dodatkowo atrakcyjny czas przejazdu w korytarzu Trójmiasto – Katowice / Kraków.

Przez oba województwa przebiegają dwie z trzech prowadzących przez Polskę międzynarodowych dróg wodnych (MDW):

- szlak E-70 łączący Atlantyk z Morzem Bałtyckim,
- szlak E-40 łączący Morze Bałtyckie z Morzem Czarnym.

Ponadto zakończono w 2022 roku, przekop Mierzei Wiślanej również, który ma skrócić pogłębić i uprościć morski szlak na Bałtyk.

Port Lotniczy im. Lecha Wałęsy w Gdańsku zajmuje trzecie miejsce wśród polskich portów lotniczych, które obsłużyły najwięcej pasażerów. Jedynie Port Lotniczy Kraków-Balice oraz Lotnisko Chopina w Warszawie plasują się przed Gdańskim Portem Lotniczym. W 2021 r. obsłużono 2 154 563 pasażerów, a więc o 25,9% więcej w porównaniu z 2020 r. Porównując rok 2022 do roku ubiegłego, był on znakomity, gdyż prawie 3,5 mln pasażerów zostało obsłużonych, nastąpił wzrost o prawie 150%. W lipcu 2022 r. liczba pasażerów, którzy odwiedzili Port Lotniczy Lecha Wałęsy w Gdańsku była

największa w całej jego historii, pasażerowie wracają do latania oraz nastąpiło wyraźne odbicie po pandemii.

Port Lotniczy w Bydgoszczy również zyskuje na znaczeniu. Jest trzecim lotniskiem w Polsce co do obsługi pasażerów poniżej 1 mln. W samym 2019 roku zostało obsłużonych 425 230 osób, w 2020 roku 127 959 osób, w 2021 roku 2395 osób. Spadek ilości obsłużonych wynikał z ograniczonej ilości lotów spowodowanej obostrzeniami COVID. W trzech pierwszych kwartałach w 2022 r. obsłużono 187 629 pasażerów w Porcie Lotniczym w Bydgoszczy, a więc nastąpił znaczny wzrost w porównaniu do ubiegłego roku ze względu na znoszenie obostrzeń spowodowanych pandemią.

2. Ludność

Łącznie oba województwa zamieszkuje 4 376 446 osób, co stanowi 11,5% liczby ludności Polski ogółem. Rozkład liczby ludności na obu obszarach jest porównywalny.

W obszarze zarządzanym przez PSSE działają prężne publiczne ośrodki akademickie takie jak: Uniwersytet Gdański, Politechnika Gdańska, Gdański Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, natomiast w Bydgoszczy- Politechnika Bydgoska, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego oraz Collegium Medicum UMK. W regionie mają swoje siedziby m.in. placówki Polskiej Akademii Nauk oraz instytuty i ośrodki badawczo-naukowe. W obszarze zarządzanym przez PSSE działa również:

- 41 szkół wyższych, w tym 14 państwowych (m.in. Bydgoszcz, Gdańsk, Gdynia, Toruń, Włocławek) i 27 niepublicznych (m.in. Bydgoszcz, Wejherowo, Gdańsk, Toruń, Włocławek),
- 253 technika,
- 315 szkoły branżowe, w tym 264 szkoły branżowe I stopnia oraz 51 szkół branżowych II stopnia.

W roku akademickim 2020/2021 uczelnie wyższe w obu analizowanych województwach ukończyło 32 705 studentów, co stanowiło 11% absolwentów w Polsce ogółem.

3. Branże wiodące

Analiza danych dotyczących produkcji sprzedanej przemysłu wskazuje, iż kluczowymi branżami, które generują wzrost gospodarczy w województwie pomorskim są m.in.: branża ICT (technologie informacyjno-komunikacyjne) i elektronika, biotechnologia, przemysł morski, środowisko, energetyka oraz ekoenergetyka.

W województwie kujawsko-pomorskim znajduje się wiele ośrodków przemysłowych, gdzie działalność gospodarczą prowadzą producenci papieru i wyrobów z papieru oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, metali i mebli, produktów przemysłu elektromaszynowego i środków transportu.

Obecnie Pomorska SSE pozyskuje inwestorów w dominujących branżach, tj. branża metalowa, spożywcza, magazynowa, maszynowa, a także produkcja tworzyw sztucznych, opakowań. Występowanie branż dominujących pozwala na określenie obszarów specjalizacji obszaru, tworzenia klastrów oraz ocenę możliwości jej konkurowania z innymi państwami w Europie.

Według raportu ABSL (Związku Liderów Sektora Usług Biznesowych) Trójmiasto jest jednym z trzech największych ośrodków usług dla biznesu w Polsce. Największa liczba nowych centrów powstała w Trójmieście i Warszawie – po 9. Dane z I kwartału 2022 r. wskazują, iż w Trójmieście znajduje się 184 aktywnych centrów usług biznesowych. Zatrudnienie w Centrach Usług Biznesowych w Trójmieście wynosi w skali całego zatrudnienia - 33,7%, w Centrach SSC 9,1%, Centrach Informatycznych 14,7%, BPO 4,4%, R&D 5%. Obecnie w ośrodkach usług dla biznesu pracuje ok. 33

tysięcy osób w 184 centrach. Skumulowany wzrost zatrudnienia w sektorze w latach 2017-2022 wynosi 12,6 %. Ponadto, tendencja wzrostowa dotyczy również mniejszych ośrodków miejskich. W Bydgoszczy w nowoczesnych centrach usług biznesowych pracuje ponad 11,5 tysięcy osób w 47 ośrodkach. Aglomeracja Trójmiasta oferuje ponad 1,11 mln m² nowoczesnej powierzchni biurowej, a 76 tys. m² jest obecnie w budowie. Od początku 2022 roku oddane do użytku zostało 50,6 tys m² powierzchni. Trójmiasto jest czwartym co do wielkości takiej oferty rynkiem w Polsce, po Warszawie, Krakowie i Wrocławiu.¹

Miasto Bydgoszcz posiada zasób powierzchni biurowej w wymiarze 136 tys. m², projekty budowlane obejmują kolejne 10 tys. m², a plany rozwojowe miasta przewidują zwiększenie podaży o kolejne 60 tys. m². Planowane przyrosty powierzchni biurowej w obu województwach stworzą dobrą podstawę do dalszego rozwoju.

4. Potencjał inwestycyjny obszaru

Wzrastający poziom życia w ośrodkach miejskich woj. pomorskiego i kujawsko-pomorskiego, wykwalifikowana kadra oraz rozwój współpracy pomiędzy szkołami branżowymi a przedsiębiorcami wpływają pozytywnie na potencjał obszaru.

Dzięki inwestycjom w zakresie poprawy dostępności komunikacyjnej regionu (drogi S6 i S7 w woj. pomorskim oraz S5 i DK10 w woj. kujawsko-pomorskim) wzrasta atrakcyjność terenów inwestycyjnych, w obu województwach. Widoczny jest również wzrost znaczenia ośrodków miejskich średniej wielkości dla inwestorów (Malbork, Chojnice, Rumia, Wejherowo, Tczew, Włocławek, Nakło nad Notecią, Grudziądz, Rypin).

Wyzwaniem dla obu województw pozostaje przygotowanie oferty dla absolwentów uczelni wyższych w zakresie prowadzenia własnej działalności gospodarczej, zwłaszcza związanej z nowymi technologiami. W związku z tym, konieczna jest współpraca samorządów uczelni, samorządów wojewódzkich z kluczowymi instytucjami otoczenia biznesu w regionach.

Dodatkowym wsparciem są działania Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, utworzonej w czerwcu 2019 r. i ponownie wyłonionej we wrześniu 2022 r. na II kadencję, której celem jest realne kształtowanie rozwoju gospodarczego regionów będących w obszarze zarządzanym przez Pomorską SSE. W skład Rady wchodzi przedstawiciele przedsiębiorców, rad dialogu społecznego oraz jednostek samorządu terytorialnego reprezentujących wszystkie powiaty znajdujące się w obszarze zarządzanym przez PSSE. Obszary zainteresowania zespołów zadaniowych powołanych w ramach Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego PSSE, Obszary zainteresowania zespołów zadaniowych powołanych w ramach Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego PSSE, to gospodarka morska i żegluga śródlądowa, infrastruktura, w tym infrastruktura energetyczna, promocja gospodarcza, rynek pracy i edukacja.

5. Instytucje otoczenia biznesu

Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna rozwija swoją ofertę usługową skierowaną do start-upów oraz innowacyjnych MŚP w sektorze ICT (sektor technologii informacyjno-telekomunikacyjnych), Life Science (nauki o życiu obejmujące badania nad żywymi organizmami), energetyka i branża offshore (morska energetyka wiatrowa) i portowo-logistyczna poprzez Gdański Park Naukowo-Technologiczny i Bałtycki Port Nowych Technologii w Gdyni.

Gdański Park Naukowo-Technologiczny to nowoczesny ośrodek wspierający rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, miejsce współpracy podmiotów społecznych, gospodarczych, naukowo-badawczych

¹ Raport JLL Polska Sp. z o.o., *Rynek biurowy w Polsce – III kw. 2022*, 28.11.2022 r., źródło: <https://www.jll.pl/pl/trendy-i-analazy/badanie/rynek-biurowy-w-polsce>

oraz samorządowych w zakresie budowania, kształtowania przestrzeni informacyjnej oraz promowania zaawansowanych rozwiązań technologicznych. Park oferuje przestrzeń biurową, laboratoryjną, produkcyjno-magazynową oraz co-work (wspólną przestrzeń biurową do pracy). Zakwalifikowane do Parku start-upy mogą liczyć na preferencyjne stawki czynszu w postaci pomocy de minimis (do 80% wartości stawki komercyjnej) przez maksymalny okres 5-ciu lat oraz usługi doradcze w formie spotkań, warsztatów, hackathonów (maratonów programistów), konferencji organizowanych w GPNT, inkubacji. Zakres wsparcia obejmuje również networking (sieciowanie przedsiębiorców), umiędzynarodowianie start-upów i kojarzenia ich z jednostkami naukowymi, inwestorami VC (Venture Capital to średnio- i długoterminowe inwestycje w przedsiębiorstwa niepubliczne znajdujące się we wczesnych fazach rozwoju realizowane przez wyspecjalizowane podmioty), dużymi podmiotami.

Bałtycki Port Nowych Technologii (BPNT) to nowatorski projekt Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (PSSE), wspierający rozwój przemysłu stoczniowego i morskiego na obszarze byłej Stoczni Gdynia. BPNT dysponuje powierzchnią biurową 7 tys. m² oraz powierzchnią Centrum Konferencyjno-Szkoleniowego. BPNT powstał z myślą o wsparciu odbudowy i rozwoju przemysłu stoczniowego oraz morskiego skupiając wokół siebie największe firmy tych branż w regionie. Najemcami BPNT są przedsiębiorstwa działające w obszarze gospodarki morskiej – głównie z branży stoczniowej, projektowej, logistycznej i pokrewnych.

Ponadto w województwie pomorskim działa kilkadziesiąt instytucji otoczenia biznesu w różnych formach organizacyjno-prawnych, wśród których należy wymienić parki technologiczne i przemysłowe (m.in. Pomorski Park Naukowo-Technologiczny w Gdyni, Kwidzyński Park Przemysłowo-Technologiczny, Rumia Invest Park, inkubatory technologiczne i przedsiębiorczości (m.in. Gdański Inkubator Przedsiębiorczości STARTER, Gdyniński Inkubator Przedsiębiorczości, czy inkubatory akademickie), fundusze pożyczkowe i poręczeniowe (m.in. Pomorski Fundusz Rozwoju, Pomorski Fundusz Pożyczkowy, Pomorski Regionalny Fundusz Poręczeń Kredytowych Business Angel Seedfund), agencje rozwoju regionalnego i lokalnego (m.in. Agencja Rozwoju Pomorza, Pomorska Agencja Rozwoju Regionalnego, Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego, Agencja Rozwoju Gdyni). Dodatkowo w regionie działają liczne stowarzyszenia wspierające rozwój gospodarczy, tj.: Regionalna Izba Gospodarcza Pomorza, Starogardzki Klub Biznesu, Pomorski Związek Pracodawców Lewiatan, Kaszubski Związek Pracodawców, Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich przedsiębiorstw, Pomorska Rada Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej w Gdańsku, Zrzeszenie Ukraińskiego Biznesu w Polsce, Klaster Logistyczno Transportowy Północ-Południe, Polski Klaster Morski. Strefa ściśle współpracuje z Polską Agencją Inwestycji i Handlu, Centrum Obsługi Inwestora Agencji Rozwoju Przemysłu oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego w zakresie wspierania inwestorów, zarówno w ramach województwa pomorskiego, jak i kujawsko-pomorskiego.

Do instytucji istotnych ze względu na rozwój gospodarczy województwa kujawsko-pomorskiego należą izby gospodarcze (m.in. Izba Przemysłowo-Handlowa Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy, Izba Przemysłowo-Handlowa w Toruniu), stowarzyszenia (m.in. Business Centre Club), inkubatory przedsiębiorczości (m.in. Włocławski Inkubator Innowacji i Przedsiębiorczości), parki technologiczne i przemysłowe (m.in. Toruński Park Technologiczny, Bydgoski Park Przemysłowo-Technologiczny, Grudziądzki Park Przemysłowy sp. z o.o., Włocławska Strefa Rozwoju Gospodarczego Park Przemysłowo – Technologiczny, Nadnotecki Park Przemysłowy w Paterku, Płużnicki Park Inwestycyjny, Vistula Park Świecie, Park Przemysłowy w Solcu Kujawskim, Vistula Park II, Brzeska Strefa Gospodarcza, Park Przemysłowo-Technologiczny w Golubiu Dobrzyniu, Sępoleński Park Przemysłowy, Strefa Przemysłowa w Koronowie, Brodnica /Brodnicki Park Przemysłowy – Ustronie/) i agencje rozwoju regionalnego w Bydgoszczy i Toruniu (Bydgoska Agencja Rozwoju Regionalnego Sp. z o.o., Toruńska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.), Pracodawcy Pomorza i Kujaw, NZP Lewiatan, a także fundusze rozwoju (m.in. Fundusz Rozwoju Przedsiębiorczości w Inowrocławiu) oraz fundusze pożyczkowe i poręczeniowe (m.in. Kujawsko-Pomorski Fundusz Pożyczkowy, Kujawsko-Pomorski

Fundusz Poręczeniowy), Kujawsko-Pomorska Agencja Innowacji sp. z o.o., Kujawsko-Pomorski Fundusz Rozwoju, Pracodawcy Pomorza i Kujaw.

2. Misja

*Tworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju gospodarczego
zorientowanego na dojrzałą, innowacyjną gospodarkę rynkową*

3. Cele strategiczne i cele szczegółowe

3.1. Cel strategiczny

*Działania na rzecz wzrostu inwestycji prywatnych o wysokiej wartości
dodanej*

Powyższy cel jest spójny z celem wynikającym z SOR (obszar kapitał dla rozwoju) oraz z celami Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020. Osiągnięcie tych celów wiąże się nierozdzielnie z realizacją zadań przyjętych i określonych w Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (w szczególności w celu podniesienia konkurencyjności regionu, m.in. poprzez udoskonalanie oraz rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej); realizacją zadań przyjętych i określonych w Strategii Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 – Strategia Przyspieszenia 2030+ (w szczególności w celu wzrostu konkurencyjności regionu poprzez działania zwiększające atrakcyjność inwestycyjną obszarów aktywności gospodarczej).

3.2. Cele szczegółowe

1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce.
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki.
3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP.
4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym.

4. Sposób realizacji celów

Cel szczegółowy	Zadanie	Sposób realizacji
1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce	1.1. Współpraca z JST	<ul style="list-style-type: none"> – organizacja warsztatów i szkoleń dla pracowników gmin w celu wypracowania standardów współpracy i podniesienia ich kompetencji m.in. w zakresie obsługi inwestora i promocji terenów inwestycyjnych, – współorganizowanie z gminami spotkań z inwestorami, – bieżąca współpraca i stały kontakt z osobą dedykowaną do obsługi inwestora w gminie, – opracowanie szczegółowej bazy przedsiębiorców z obszaru zarządzanego.
	1.2. Poprawa wizerunku obszaru	<ul style="list-style-type: none"> – weryfikacja oczekiwań przedsiębiorców (poziomu satysfakcji) na podstawie wypracowanej metodologii,

<p>1.3. Dostosowanie kadry pracowniczej do potrzeb przedsiębiorców</p>	<ul style="list-style-type: none"> - promocja m.in. w mediach społecznościowych i na platformach internetowych, - udział w targach zagranicznych i krajowych, - prowadzenie szerokiego zakresu działań w ramach opieki poinwestycyjnej, - współpraca z IOB, - kontynuacja działań Rady Rozwoju Obszaru Gospodarczego PSSE. <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie klas patronackich, - pomoc dla szkół w identyfikacji miejsc do objęcia programem praktyk, - promocja szkolnictwa branżowego, - popularyzowanie wiedzy o nowych zawodach (w tym w sektorze nowoczesnych usług dla biznesu), - organizacja wycieczek zawodoznawczych dla uczniów, - współpraca z centrami kształcenia ustawicznego oraz szkołami zawodowymi, - współpraca z Kuratoriami Oświaty w Gdańsku i Bydgoszczy: prowadzenie działań w zakresie łączenia edukacji z biznesem, a także wprowadzania zmian legislacyjnych dotyczących dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy, - współorganizowanie konferencji dla doradców zawodowych, - prowadzenie doradztwa zawodowego w ramach projektu Velux, - współpraca z IOB (instytucjami otoczenia biznesu), - współpraca w zakresie promocji przedsiębiorstw podczas wydarzeń organizowanych przez uczelnie (p.. Dni Kariery), - pomoc w organizacji spotkań przedstawicieli przedsiębiorstw w szkołach i na uczelniach, - działania związane z promocją i kształtowaniem kompetencji związanych z Przemysłem 4.0 wśród młodzieży, - system doradztwa zawodowego, wspierający rodziców i uczniów w wyborze dalszej ścieżki kształcenia i kariery zawodowej, - promocja wyższych szkół technicznych, - programy informacyjne, - organizacja szkoleń zawodowych dla pracowników MŚP.
<p>1.4. Podnoszenie kompetencji pracowników zarządzających obszarami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia, kursy, wdrożenie kompetencji eksperckich, - szkolenia i kursy z zakresu badania sprawozdań finansowych i analizy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, - poszerzanie kompetencji z zakresu ochrony środowiska i możliwości budowy farm fotowoltaicznych, - kursy z zakresu technicznego przygotowania terenów inwestycyjnych i obsługi inwestora.
<p>1.5. Przygotowanie oferty inwestycyjnej dopasowanej do potrzeb inwestorów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - konsultacje przy opracowywaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, - przygotowywanie terenów inwestycyjnych, budowa dróg dojazdowych do terenów inwestycyjnych oraz innej infrastruktury we współpracy z JST. - rozpoczęcie prac projektowych i wykonawczych dot. budowy hal modułowych w wybranych lokalizacjach, - rozpoczęcie prac projektowych i wykonawczych dot. budowy farm fotowoltaicznych w wybranych lokalizacjach, - promocja terenów inwestycyjnych partnerów - współpraca z JST w zakresie uzbrajania terenów inwestycyjnych z KPO i innych źródeł finansowania.

		<ul style="list-style-type: none"> - bieżące monitorowanie możliwości uzbrojenia strategicznych obszarów inwestycyjnych i współpraca z gestorami sieci i JST i KOWR, - działania w zakresie wsparcia przedsiębiorców w zapewnieniu odpowiedniej bazy mieszkaniowej dla pracowników.
	<p>1.6. Opracowanie zasad współpracy z PAIH, COI, IOB</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspólne przygotowanie ofert inwestycyjnych, - warsztaty, spotkania case study (studium przypadku), - wypracowanie sposobu bieżącej komunikacji w celu jak najlepszego dopasowania ofert do zapytań, - konsultacje i wspólne działania w zakresie przygotowania nowych terenów inwestycyjnych, - wspólne wypracowywanie procedur obsługi inwestorów.
	<p>1.7. Udział w tworzeniu i rozwoju parków technologicznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie działalności Gdańskiego Parku Naukowo-Technologicznego oraz Bałtyckiego Portu Nowych Technologii jako centra wsparcia transformacji cyfrowej przedsiębiorstw, centra inkubacji oraz wsparcia i rozwoju start-upów, - wsparcie MŚP w zakresie rozwoju nowych technologii, doradztwo i szkolenia w branżach biotechnologii, Lifescience, ICT, odnawialnych źródeł energii, Przemysłu 4.0., - tworzenie, rozwój oraz wsparcie inicjatyw klastrowych, - rozwój oferty wsparcia proinnowacyjnego dla MŚP poprzez działalność laboratoryjną we współpracy z Politechniką Gdańską i Instytutem Maszyn Przepływowych PAN, - realizacja projektów o zasięgu regionalnym, krajowym i zagranicznym, - współpraca z krajowymi i zagranicznymi podmiotami w celu rozwoju ekosystemu innowacyjności; - uczestnictwo w funkcjonowaniu Inteligentnych Specjalizacji Pomorza, - wsparcie inicjatyw mających na celu rozwój nowych technologii, - tworzenie filii oraz dalszy rozwój Centrum Programowania Robotów Przemysłowych, jako miejsca szkolenia z zakresu obsługi, programowania oraz serwisowania robotów przemysłowych w celu przygotowania pracowników do pracy w Przemysle 4.0., - Funkcjonowanie na terenie GPN-T Space4makers - nowoczesnej przestrzeni do prototypowania w której startupy, innowacyjne przedsiębiorstwa oraz wynalazcy mogą realizować swoje nowatorskie pomysły. W przestrzeni funkcjonuje m.in. PROTOLAB 2 który proponuje dostęp do prototypowni oraz szereg szkoleń związanych z Przemysłem 4.0. Realizacja projektu w ramach europejskiej sieci EDIH (European Digital Innovation Hubs) pn.: Pomeranian Digital Innovation Hub (PDIH). Pomorski EDIH, którego koordynatorem i liderem jest Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna, specjalizuje się w rozwiązaniach z zakresu Przemysłu 4.0, Robotyzacji, AI, VR/AR i Cyberbezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb branży morskiej.
<p>2. Wsparcie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki</p>	<p>2.1. Dotarcie do przedsiębiorców spełniających kryteria z ustawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programu Strefa w każdej Gminie, tj. corocznych spotkań ze wszystkimi przedstawicielami JST w obszarze oraz organizacja spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców w formie webinarów i spotkań na żywo, - bieżąca współpraca ze wszystkimi IOB, - szkolenia dla Gmin z obsługi inwestycji,

		<ul style="list-style-type: none"> – bieżąca analiza baz danych firm funkcjonujących na terenie obszaru i określenie ich potencjału, – kontynuacja programu Strefa w Banku, współpraca z i instytucjami finansowymi, przeszkolonymi doradcami w zakresie promowania PSI.
	2.2. Realizacja kampanii promocyjnej	<ul style="list-style-type: none"> – organizacja wydarzeń mających na celu zaprezentowanie warunków ustawy o wspieraniu nowych inwestycji potencjalnym inwestorom, – rozpowszechnianie materiałów promocyjnych, w tym broszur informacyjnych, folderów i spotów reklamowych promujących PSSE/PSI oraz tereny znajdujące się na obszarze zarządzanym przez PSSE, – indywidualne rozmowy z obecnymi inwestorami w celu dotarcia do kooperantów i partnerów, – kontynuacja programu Ambasador Polskiej Strefy Inwestycji, – szkolenia dla biur doradczych, księgowych, finansowych etc.
	2.3. Promocja branż perspektywicznych w danym regionie	<ul style="list-style-type: none"> – udział w wydarzeniach branżowych, – organizacja konferencji i wydarzeń obejmujących obszary tematyczne: ICT, IoT, budownictwo i energetyka, biotechnologia oraz lifescience.
	2.4. Współpraca między strefami działającymi w regionie	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne promowanie regionu podczas targów i misji zagranicznych oraz wydarzeń regionalnych, – udział w warsztatach dotyczących PSI, organizowanych przez ministerstwo właściwe ds. gospodarki, – współpraca w zakresie rozwijania szkolnictwa branżowego, lobbowania na rzecz rozwoju infrastruktury, – stałe konsultacje z przedstawicielami podmiotów zarządzających innymi strefami, wspólne wypracowywanie dobrych praktyk.
	2.5. Współpraca z administracją publiczną w zakresie wsparcia branż (udział czy pośrednictwo w projektach finansujących rozwój lub promocję danych branż)	<ul style="list-style-type: none"> – kontynuacja programu Strefa w każdej Gminie, tj. corocznych spotkań ze wszystkimi przedstawicielami JST w obszarze oraz organizacja spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców w formie webinarium i spotkań na żywo.
3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP	3.1. Dotarcie do przedsiębiorców MŚP	<ul style="list-style-type: none"> – współpraca z IOB, bankami i instytucjami finansowymi, firmami doradczymi i JST oraz organizacjami pracodawców, – udział w targach i konferencjach.
	3.2. Organizacja spotkań informacyjnych i konferencji dla firm MŚP	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie tworzenia łańcuchów kooperacji – współpraca małych innowacyjnych firm z dużymi, – kojarzenie z partnerami biznesowymi w Polsce i na świecie, – kojarzenie z instytucjami naukowymi i akademickimi (tworzenie projektów celowych np. hackathony, programy akcelerycyjne i inkubacyjne, warsztaty itp.).
	3.3. Identyfikacja terenów potencjalnie atrakcyjnych dla MŚP i ich odpowiednie przygotowanie	<ul style="list-style-type: none"> – zakup od KOWR gruntów i uzbrojenie ich w infrastrukturę, – współpraca z właścicielami gruntów w celu przygotowania oferty, skutecznej promocji i komercjalizacji obszaru.

3.4. Tworzenie warunków do rozwoju MŚP np. Centra badawczo-rozwojowe, klastry innowacyjne

- tworzenie, rozwój oraz wsparcie inicjatyw klastrowych, których celem jest kreowanie powiązań kooperacyjnych podmiotów z branży oraz tworzenie ekosystemu innowacji,
- współpraca z ośrodkami akademickimi,
- pośrednictwo we współpracy nauki z biznesem, np. poprzez Dni Strefy na Politechnice Gdańskiej i Politechnice Bydgoskiej oraz współpracę przy organizacji targów pracy,
- budowanie i sieciowanie społeczności naukowej, badawczej i przedsiębiorczości, jako element tworzenia ekosystemu innowacyjności, dzięki realizacji wspólnych projektów i innych inicjatyw,
- organizacja szkoleń tematycznych (np. podatkowe, techniczne) dla MŚP,
- organizacja cyklicznych spotkań branżowych/tematycznych,
- uczestnictwo w funkcjonowaniu Inteligentnych Specjalizacji Pomorza,
- dalszy rozwój Centrum Programowania Robotów Przemysłowych, jako miejsca szkolenia z zakresu obsługi, programowania oraz serwisowania robotów przemysłowych w celu przygotowania pracowników do pracy w Przemysle 4.0.,
- rozwój programu Inkubatora Technologicznego dla nowo powstałych przedsiębiorstw tworzących innowacje,
- przygotowywanie i realizacja programów akceleracyjnych w partnerstwie z dużymi przedsiębiorstwami w trakcie których start-upy otrzymują wsparcie mentorów i środki na dalszy rozwój,
- zwiększenie powierzchni biurowych dla start-upów o wysokim potencjale rozwojowym w szczególności z branż ICT, AI (sztuczna inteligencja), Life Science, Przemysł 4.0.,
- zaoferowanie preferencyjnych stawek czynszu MŚP w postaci pomocy *de minimis* (do 80% wartości stawki komercyjnej) przez maksymalny okres 5-ciu lat oraz usługi doradcze w formie spotkań, warsztatów, konferencji organizowanych w GPNT,
- Stworzenie przyjaznego ekosystemu dla rozwoju start-upów w Strefie co-work.

3.5. Tworzenie komórek doradczych dla MŚP

- działania szkoleniowo-doradcze ekspertów ds. Pomocy Publicznej w Dziale Inwestycji Strefowych PSSE, w zakresie korzystania ze zwolnienia z podatku dochodowego na podstawie DoW,
- kontynuacja Programu Partner PSSE,
- kontynuacja Programu Partner GPNT,
- punkt Informacyjno-Konsultacyjny w ramach GPNT.

4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym

4.1. Promocja oferty gmin z wysoką stopą bezrobocia

- organizowanie wspólnych spotkań z JST dla lokalnych przedsiębiorców,
- włączenia i zachęcanie gmin do wspólnego działania,
- promocja lokalizacji z dostępem do pracowników wśród inwestorów z sektora nowoczesnych usług dla biznesu, współpraca z władzami miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze (Malbork, Chojnice, Chełmno, Grudziądz, Inowrocław, Nakło nad Notecią, Rypin, Świecie, Włocławek) w zakresie aktywizacji inwestycyjnej (w tym stworzenie

warunków dla firm z sektora nowoczesnych usług dla biznesu).

4. Oferta skierowana do przedsiębiorców

Usługi informacyjne nieodpłatne:

1. Prezentacja kompleksowej oferty nieruchomości inwestycyjnych w ramach obszaru oraz planów ich uzbrajania;
2. Wskazanie oferty dostępnych instrumentów wsparcia inwestorów;
3. Kompleksowe wsparcie informacyjne przedsiębiorców podczas procesu aplikacyjnego o decyzję o wsparciu;
4. Wsparcie informacyjne w zakresie należytej realizacji warunków decyzji o wsparciu;
5. Przygotowywanie informacji niezbędnych do podjęcia decyzji inwestycyjnej, w szczególności na temat potencjału społeczno-gospodarczego obszaru;
6. Wsparcie przedsiębiorców w kontaktach z organami administracji samorządowej i rządowej;

Usługi standardowe odpłatne:

1. Oferta infrastrukturalna
 - Możliwość korzystania z infrastruktury technicznej i drogowej w obszarze, której dysponentem/właścicielem jest zarządzający obszarem;
2. Oferta doradczo-szkoleniowa
 - Doradztwo i pomoc w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu;
 - Możliwość uczestnictwa w szkoleniach organizowanych przez zarządzającego obszarem, w tym z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie decyzji o wsparciu;
 - Wsparcie i pośrednictwo w kontaktach z instytucjami otoczenia biznesu, szkołami zawodowymi, ośrodkami B+R, przedsiębiorcami, klastrami, itd.;
3. Oferta badawczo-rozwojowa
 - Wsparcie i pośrednictwo w kontaktach z ośrodkami akademickimi w obszarze rozpoznania dostępności wykwalifikowanej kadry pracowniczej (absolwenci uczelni wyższych);
 - Pomoc w kontaktach z naukowymi ośrodkami badawczymi działającymi na terenie obszaru w celu rozpoznania możliwości przeprowadzania badań i analiz;
4. Oferta pracownicy
 - Cykliczne spotkania z przedstawicielami szkół/uczelni w zakresie dopasowywania oferty kształcenia do potrzeb lokalnych przedsiębiorców;
 - Promocja szkolnictwa branżowego poprzez m.in. organizowanie wizyt studyjnych uczniów/studentów u przedsiębiorców działających na terenie obszaru;
 - Organizowanie/współorganizowanie praktyk i staży zawodowych dla uczniów/studentów w firmach z obszaru;
5. Oferta promocyjna
 - Udostępnianie przedsiębiorcom portalu Spółki dla celów informacyjnych;
 - Promocja przedsiębiorców za pomocą dostępnych kanałów komunikacji (np. strona internetowa, social media, prezentacje multimedialne itd.);

- Promocja przedsiębiorców w publikacjach i materiałach reklamowych oraz podczas organizowanych przez zarządzającego obszarem eventów;
6. Oferta biznesowa
- Organizacja eventów (wydarzeń) i spotkań B2B dla przedsiębiorców działających na terenie obszaru;
7. Oferta pro-eksportowa
- Wspieranie zagranicznej ekspansji przedsiębiorców prowadzących działalność na terenie obszaru poprzez m.in. prowadzone kampanie informacyjne dotyczące prowadzonych procedur przetargowych organizacji międzynarodowych;
 - Doradztwo w zakresie dostępnych instrumentów wsparcia ekspansji zagranicznej przedsiębiorców.

Zasady odpłatności za usługi standardowe

Wysokość wynagrodzenia ustalana jest przy uwzględnieniu następujących kryteriów:

- wielkość przedsiębiorstwa;
- wartość zadeklarowanych nakładów inwestycyjnych;
- okres obowiązywania decyzji o wsparciu.

1) Dla mikro przedsiębiorstw wysokość wynagrodzenia miesięcznego netto stanowi 4,40% deklarowanych nakładów inwestycyjnych (w podziale na miesiące), przy czym maksymalnie 1.500 zł netto miesięcznie;

2) Dla małych przedsiębiorstw wysokość wynagrodzenia miesięcznego netto stanowi 4,95% deklarowanych nakładów inwestycyjnych (w podziale na miesiące), przy czym maksymalnie 3.500 zł netto miesięcznie;

3) Dla średnich przedsiębiorstw wysokość wynagrodzenia miesięcznego netto stanowi 4,05% deklarowanych nakładów inwestycyjnych (w podziale na miesiące), przy czym maksymalnie 4.500 zł netto miesięcznie;

4) Dla przedsiębiorstw innych niż mikro, małe, średnie w przypadku deklarowanych nakładów inwestycyjnych do wysokości 41 mln zł wysokość wynagrodzenia miesięcznego netto stanowi 3,5% deklarowanych nakładów inwestycyjnych (w podziale na miesiące); w przypadku inwestycji przekraczającej kwotę 41 mln zł, ale nie wyższej niż 100 mln zł wysokość wynagrodzenia miesięcznego netto wynosi 10.000 zł netto miesięcznie

5) w przypadku gdy kwota nowej inwestycji jest równa bądź wyższa niż 100 mln zł opłata będzie liczona wg poniższego wzoru

$$K = \left(\frac{x_n * N}{t} \right)$$

gdzie:

K - wysokość miesięcznego wynagrodzenia

x_n - współczynnik nakładów wynoszący 1,5%

N - nakłady inwestycyjne zadeklarowane przez inwestora w zł. lub dwuletnie koszty pracy

t - okres obowiązywania decyzji o wsparciu w miesiącach

Wynagrodzenie za usługi określone jest w umowie zawieranej w ciągu 14 dni od dnia doręczenia decyzji o wsparciu.

Opłata za świadczenie przez Zarządzającego obszarem usług innych niż informacyjne będzie płatna po upływie karencji, która może wynosić od 6 miesięcy do maksymalnie 12 miesięcy od dnia wydania decyzji o wsparciu. Dopuszczalne jest odmienne ustalenie terminu rozpoczęcia naliczania opłaty za świadczenie przez Zarządzającego obszarem usług innych niż informacyjne.

Szczegółowe uwarunkowania dotyczące wynagrodzenia za świadczenie usług innych niż informacyjne zawarte są w Uchwale Zarządu Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku.

5. Bariery oraz plan ich eliminacji

Pandemia COVID-19 znacząco wpłynęła na prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce i na świecie. Ograniczenia w prowadzeniu poszczególnych typów działalności oraz w przemieszczaniu się, ryzyko związane z możliwością utraty zdrowia. Ryzyko kolejnego kryzysu gospodarczego wywołane w wyniku zbrojnej napaści Rosji na Ukrainę oraz innymi okolicznościami będącymi konsekwencjami tej napaści sprawiło, że wielu przedsiębiorców z dużą dozą ostrożności planuje inwestycje. Należy podkreślić, że Polska jako kraj bezpośrednio sąsiadujący z obszarem objętym działaniami wojennymi, może być postrzegana jako obszar o wysokim ryzyku inwestycyjnym.

W I kwartale 2022 r. zniesiona została większość obostrzeń dotyczących organizacji wydarzeń, a instytucje coraz chętniej przygotowywały spotkania i konferencje. Od II kwartału minionego roku powrócono w pełni do organizacji wydarzeń w formie stacjonarnej. Nie oznacza to, że porzucono została formuła spotkań hybrydowych lub online, jednakże największe korzyści dla PSI i przedsiębiorców przynoszą spotkania na żywo.

Poniżej zostały wskazane bariery infrastrukturalne, edukacyjne, inwestycyjne, lokalizacyjne, finansowe i prawne, które występują w województwie pomorskim i kujawsko-pomorskim, niezależnie od ograniczeń i barier wynikających z pandemii COVID-19 oraz kryzysem wywołanym działaniami wojennymi.

Województwo pomorskie:

Najważniejsze bariery obszaru	Plan eliminacji
BARIERY INFRASTRUKTURALNE	
<ul style="list-style-type: none"> - braki w uzbrojeniu technicznym; - długie procesy realizacji inwestycji w infrastrukturę techniczną; - ograniczona oferta nieruchomości typu brownfield (zabudowanych) i greenfield (niezabudowanych) 	<ul style="list-style-type: none"> - wspólne prace z JST w przygotowywaniu planu uzbrojenia (dozbrojenie wliczane w cenę zakupu lub oferowanie w stanie obecnym z przekazaniem opracowanego rozpoznania przyszłemu właścicielowi), - rozpoznanie terenów prywatnych o potencjale inwestycyjnym i włączenie ich do oferty PSSE, - kontakt z dostawcami mediów.
BARIERY EDUKACYJNE	
<ul style="list-style-type: none"> - niedostosowanie kształcenia zawodowego i ustawicznego do zmieniających się potrzeb rynku pracy; 	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do współpracy przedsiębiorców ze szkołami poprzez tworzenie klas patronackich, tworzenie nowych zawodów, weryfikacji programów nauczania, - promocja krótszych form doskonalenia zawodowego, - stały monitoring zapotrzebowania kadrowego przedsiębiorców i weryfikacja tworzonych klas w poszczególnych zawodach, - organizowanie staży i praktyk zawodowych dla uczniów oraz dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu, - zachęcanie przedsiębiorców do włączania się w unowocześnianie pracowni praktycznej nauki zawodu; - zachęcanie przedsiębiorców do

	<p>prowadzenia zajęć praktycznych w szkołach oraz egzaminowania uczniów,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie materiałów informacyjnych dla przedsiębiorców – w zakresie współpracy SSE z lokalnymi szkołami zawodowymi, - działania związane z promocją i kształtowaniem kompetencji związanych z Przemysłem 4.0 wśród młodzieży, - system doradztwa zawodowego, wspierający rodziców i uczniów w wyborze dalszej ścieżki kształcenia i kariery zawodowej, - promocja wyższych szkół technicznych, - dalszy rozwój Centrum Programowania Robotów Przemysłowych.
BARIERY INWESTYCYJNE	
<ul style="list-style-type: none"> - konieczność stosowania procedury sprzedaży wynikającej z ustawy o portach i przystaniach morskich (dotyczy znaczących terenów inwestycyjnych w Gdańsku i Gdyni); - turystyczny charakter gmin w powiatach nowodworskim i chojnickim; - wysokiej klasy gleby w powiatach nowodworskim i gdańskim. 	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie inwestorów o obowiązującej procedurze oraz jej orientacyjnym czasie trwania; - przedstawianie inwestorom szczegółowej informacji dotyczącej możliwych warunków inwestowania.
BARIERY LOKALIZACYJNE	
<ul style="list-style-type: none"> - brak MPZP; 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z JST w opracowywaniu projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
<ul style="list-style-type: none"> - brak ofert inwestycyjnych na poziomie gminnym, w tym ofert dla inwestorów zagranicznych; 	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenia prowadzone przez PSSE i PAIH, certyfikacja gmin - PAIH/PSSE, - umowy dot. wsparcia tego typu inwestycji przez PSSE (przekazanie kontaktu). Przejęcie przez PSSE obsługi inwestorów zagranicznych w ramach filozofii One Stop Shop (punkt kompleksowej obsługi), - wprowadzenie wymagań dla certyfikowanych gmin dot. zdolności do takiej obsługi, - benchmarking (analiza porównawcza) ww. gmin na bazie badań "tajemniczego klienta" i spotkania podsumowujące na koniec roku.
BARIERY FINANSOWE	
<ul style="list-style-type: none"> - decyzje odrodleniowe obowiązujące na terenach miast; - ograniczone możliwości JST w zakresie realizacji inwestycji infrastrukturalnych we własnym zakresie bez wsparcia zewnętrznego, - wysokie ceny gruntów. 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie materiałów informacyjnych zawierających harmonogram i koszty dla inwestora, - pośredniczenie w nawiązywaniu współpracy między JST a prywatnymi właścicielami działek, - inicjowanie porozumień pomiędzy sąsiadującymi gminami w zakresie wspólnego wnioskowania o finansowanie z odpowiednich instytucji.
BARIERY PRAWNE	
<ul style="list-style-type: none"> - długie procedury uzyskiwania pozwoleń na budowę w starostwach; 	<ul style="list-style-type: none"> - sporządzenie materiałów informacyjnych, zawierających terminy i osoby odpowiedzialne za etapy z danymi kontaktowymi dla każdego oferowanego terenu, - wprowadzenie benchmarkingu gmin ze spotkaniem podsumowującym na koniec roku.
<ul style="list-style-type: none"> - zróżnicowane uregulowania prawne w zakresie rozliczania się z podatków dochodowych - konkurencja z CIT Estońskim jako nowym sposobem rozliczania się z podatków 	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie materiałów informacyjnych dot. wysokości podatków i zwolnień lokalnych, - współpraca z ministerstwem właściwym do spraw gospodarki, - działania zespołu ds. pomocy publicznej PSSE - szkolenia dla przedsiębiorców działających w ramach PSSE.

Województwo kujawsko-pomorskie:

Najważniejsze bariery obszaru	Plan eliminacji
BARIERY INFRASTRUKTURALNE	
<ul style="list-style-type: none"> - brak uzbrojenia technicznego na terenach przemysłowych JST i KOWR (z MPZP P/U), m.in. tereny posiadają zaopatrzenie w media od gminnych dostawców, którzy nie zapewniają w przypadku większego inwestora lub kilku inwestorów wskazanego zapotrzebowania; część terenów nie posiada dróg dojazdowych lub te drogi wymagają modernizacji, na które Gmina nie może pozyskać lub nie posiada własnych funduszy; - długie procesy realizacji budowy infrastruktury technicznej przez dostawców mediów; - konflikty wynikające ze zlokalizowania terenów o funkcji gospodarczej przy terenach o funkcji mieszkaniowej, suburbanizacja. 	<ul style="list-style-type: none"> - uzbrajanie terenów inwestycyjnych przez JST ze środków własnych lub pozyskanych z KPO lub innych źródeł finansowych gotowość PSSE do zaangażowania w fazach projektowych, - zaangażowanie PSSE w opracowanie i wdrożenie regionalnych standardów w dziedzinie ładu przestrzennego, - kontakt z dostawcami mediów, - identyfikacja terenów inwestycyjnych przeznaczonych na działalność przemysłową lub magazynową, położonych przy węzłach autostradowych, dróg ekspresowych i planowanych do wybudowania obwodnicach miast.
BARIERY EDUKACYJNE	
<ul style="list-style-type: none"> - niedostosowanie kształcenia zawodowego i ustawicznego do zmieniających się potrzeb rynku pracy; - stałe zmniejszanie się liczby ludności w województwie. 	<ul style="list-style-type: none"> - zachęcanie do współpracy przedsiębiorców ze szkołami poprzez tworzenie klas patronackich, tworzenie nowych zawodów, weryfikacji programów nauczania, - promocja krótszych form doskonalenia zawodowego, - stały monitoring zapotrzebowania kadrowego przedsiębiorców i weryfikacja tworzonych klas w poszczególnych zawodach, - organizowanie staży i praktyk zawodowych dla uczniów oraz dla nauczycieli praktycznej nauki zawodu, - zachęcanie przedsiębiorców do włączania się w unowocześnianie pracowni praktycznej nauki zawodu. - zachęcanie przedsiębiorców do prowadzenia zajęć praktycznych w szkołach oraz egzaminowania uczniów, - opracowanie materiałów informacyjnych dla przedsiębiorców – w zakresie współpracy SSE ze szkołami zawodowymi, - działania związane z promocją i kształtowaniem kompetencji wśród młodzieży dla Przemysłu 4.0, - wspieranie systemu doradztwa zawodowego, który powinien wspierać rodziców i uczniów w wyborze dalszej ścieżki kształcenia i kariery zawodowej, promocja wyższych szkół technicznych i kierunków technicznych, - stworzenie filii Centrum Programowania Robotów Przemysłowych we Włocławku i w Grudziądzu.
<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca podaż wykwalifikowanej kadry pracowniczej; - bezrobocie długookresowe; osobami bezrobotnymi są przede wszystkim osoby o niskim wykształceniu i bez kwalifikacji zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wizyt studyjnych dla uczniów, rodziców i doradców zawodowych do firm działających na terenie Strefy, - organizacja staży i praktyk zawodowych w firmach. - organizowanie spotkań pracodawców z uczniami w szkole, - zachęcanie przedsiębiorców do weryfikacji poziomu wynagrodzenia pracowników, - nawiązywanie współpracy z agencjami pracy, - opracowanie bazy wiedzy odnośnie potrzeb kompetencyjnych pracowników poszukiwanych przez przedsiębiorców działających w ramach SSE.
BARIERY INWESTYCYJNE	
<ul style="list-style-type: none"> - rozdrobnienie i złożona struktura własnościowa potencjalnych terenów inwestycyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy PSSE z właścicielami gruntów dotyczące dostosowania ofert i cen do uwarunkowań rynkowych, - konsolidacja terenów na bazie umów (lub listów

- rozproszona sieć osadnicza, coraz więcej mieszkańców w małych miejscowościach.	intencyjnych) dot. patronatu PSSE nad konkretnymi terenami, - współpraca z JST w celu utrzymania dostępności terenów inwestycyjnych w najbardziej atrakcyjnych lokalizacjach, - podejmowanie działań nad rozpoczęciem i uchwaleniem MPZP dla terenów inwestycyjnych przyległych do węzłów i obwodnic, - zlecenie Uniwersytetowi Mikołaja Kopernika opracowania analizy atrakcyjności inwestycyjnej województwa kujawsko-pomorskiego.
BARIERY LOKALIZACYJNE	
- brak MPZP;	- współpraca z JST w opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (w szczególności dla terenów inwestycyjnych przyległych do węzłów i obwodnic).
- brak ofert inwestycyjnych na poziomie gminnym, w tym ofert dla inwestorów zagranicznych;	- szkolenia prowadzone przez PSSE i PAIH, certyfikacja gmin - PAIH/PSSE, - umowy dot. wsparcia tego typu inwestycji przez PSSE (przekazanie kontaktu). Przejęcie przez PSSE obsługi inwestorów zagranicznych w ramach filozofii One Stop Shop, - wprowadzenie wymagań dla certyfikowanych gmin zdolności do takiej obsługi, - benchmarking ww. gmin na bazie badań "tajemniczego klienta" i spotkania podsumowujące na koniec roku.
BARIERY FINANSOWE	
- decyzje odrodleniowe obowiązujące na terenach miast; - ograniczone możliwości JST w zakresie realizacji inwestycji infrastrukturalnych we własnym zakresie bez wsparcia zewnętrznego, - wysokie ceny gruntów, - ograniczone możliwości JST w zakresie realizacji inwestycji infrastrukturalnych we własnym zakresie bez wsparcia zewnętrznego;	- opracowanie materiałów informacyjnych zawierających harmonogram i koszty dla inwestora, - pośredniczenie w nawiązywaniu współpracy między JST a prywatnymi właścicielami działek, - inicjowanie porozumień pomiędzy sąsiadującymi gminami w zakresie wspólnego wnioskowania o finansowanie z odpowiednich instytucji.
BARIERY PRAWNE	
- długie procedury uzyskiwania pozwoleń na budowę w starostwach;	- sporządzenie materiałów informacyjnych, zawierających terminy i osoby odpowiedzialne za etapy z danymi kontaktowymi dla każdego oferowanego terenu, - wprowadzenie benchmarkingu gmin ze spotkaniem podsumowującym na koniec roku,
- zróżnicowane uregulowania prawne w zakresie rozliczania się z podatków dochodowych - konkurencja z CIT Estońskim jako nowym sposobem rozliczania się z podatków	- opracowanie materiałów informacyjnych dot. wysokości podatków i zwolnień lokalnych, - współpraca z ministerstwem właściwym do spraw gospodarki, - działania zespołu ds. pomocy publicznej PSSE - szkolenia dla przedsiębiorców działających w ramach PSSE.

6. Monitoring realizacji celów

Cel szczegółowy	Wskaźnik	Wartość bazowa (2021-2022 r.)	Wartość docelowa w 2024 r. ²	Wartość docelowa w 2030 r. ³
-----------------	----------	-------------------------------	---	---

² Liczona jako średnia za 2021 i 2022 r.

³ Liczona jako średnia za 2029 i 2030 r.

1. Poprawa klimatu inwestycyjnego w Polsce	Liczba inwestycji skutecznie obsłużonych	84	90	100
	<i>(liczba wydanych decyzji o wsparciu inwestycji w ostatnich 2 latach - średnia)</i>		(+6)	(+16)
	Wartość nakładów inwestycyjnych	2811,11	3000	4000
	<i>(wartość całkowitych nakł. inwest. w obszarze z ostatnich 2 lat w mln zł – średnia)</i>		(+188,89mln)	(+1188,89mln)
2. Wspieranie inwestycji zwiększających produktywność i konkurencyjność polskiej gospodarki	Inwestycje z priorytetowych branż⁴	41,98%	50%	65%
	<i>(wartość nakł. inwest. w branżach SOR x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w obszarze)</i>		(+8,02 p.p.)	(+23,02 p.p.)
	Inwestycje z udziałem B+R	1,47%	3,50%	10%
	<i>(wartość nakł. inwest. inwestycji z udziałem B+R x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w obszarze)</i>		(+2,03 p.p.)	(+8,53 p.p.)
	Wysoko wykwalifikowane miejsca pracy	5,64 %	10%	15%
	<i>(liczba nowych wyspecjalizowanych miejsc pracy x 100 / całkowita liczba nowych miejsc pracy w obszarze)</i>		(+4,36 p.p.)	(+9,36 p.p.)
3. Ukierunkowanie działań na pobudzenie inwestycji MŚP	Polskie inwestycje	61,47 %	63%	65%
	<i>(wartość nakł. inwest. z większościowym udziałem kapitału polskiego x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w obszarze)</i>		(+1,53 p.p.)	(+3,53 p.p.)
	Inwestycje MŚP	73,21%	75%	75%
	<i>(liczba wydanych decyzji o wsparciu dla firm MŚP x 100/ całkowita liczba wydanych decyzji o wsparciu)</i>		(+1,79 p.p.)	(+1,79 p.p.)
4. Wspieranie inwestycji przekładających się na zrównoważony terytorialnie rozwój wykorzystujący potencjał regionów i likwidujący bariery w rozwoju na poziomie lokalnym	Inwestycje w powiatach o wysokim bezrobociu	44,64 %	50%	55%
	<i>(wartość nakł. Inwest. w powiatach o bezrobociu wyższym niż 160% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju oraz w miastach średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze x 100/ całkowita wartość nakł. inwest. w obszarze)</i>		(+5,36 p.p.)	(+10,36 p.p.)

PREZES ZARZĄDU
Przemysław Sztandera

WICEPREZES ZARZĄDU
Maciej Kaziemko

⁴ Branże priorytetowe wymienione Załączniku nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 sierpnia 2018 r. (poz. 1713)